

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžak/5/2018
Identifikačné číslo spisu: 1017201969
Dátum vydania rozhodnutia: 22.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1017201969.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci sťažovateľa (pôv. žalobca): N. Y., nar. XX.XX.XXXX, alias N. Y., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Pakistanská islamská republika, bez dokladu totožnosti, posledné miesto pobytu na území Slovenskej republiky Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov, právne zastúpeného Ligou za ľudské práva, občianske združenie so sídlom Štúrova 3, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad, Pivonková 6, Bratislava, o správnej žalobe vo veciach azylu, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 7SaZ/7/2017-59 zo dňa 9. januára 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Sťažovateľovi právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Žalovaný rozhodnutím ČAS: MU-DS-30-20/2017-Ž zo dňa 08.11.2017 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) v zmysle § 11 ods. 1 písm. c) zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 480/2002 Z.z.“) zamietol žiadosť sťažovateľa o udelenie azylu ako neprípustnú a súčasne vyslovil, že na konanie je príslušná Bulharská republika.

2. Preskúmané rozhodnutie odôvodnil tým, že sťažovateľ požiadal o udelenie azylu v Bulharskej republike dňa 31.08.2016, pričom tento členský štát písomne akceptoval žiadosť o prijatie späť sťažovateľa podľa článku 18 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 604/2013 ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských

štátov (prepracované znenie) (ďalej len „Dublinské nariadenie“). Zároveň bulharský partnerský úrad informoval, že cudzinec N. Y. v Bulharskej republike vystupuje pod menom N. Y..

3. Dňa 06.09.2017 dublinské stredisko kontaktovalo bulharský partnerský úrad so žiadosťou o dopĺňujúce záruky, že sťažovateľ bude ubytovaný v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26.06.2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu a taktiež, že žiadosť o azyl sťažovateľa bude preskúmaná v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a rady 2013/32/EÚ z 26.6.2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany.

4. Na základe ust. § 46b ods. 1 písm. a) zák. č. 480/2002 Z.z. bolo konanie o odovzdaní zastavené z dôvodu podania žiadosti o udelenie azylu sťažovateľom dňa 07.09.2017 a podľa ust. § 46b ods. 2 zák. č. 480/2002 Z.z. sa uvedená skutočnosť vyznačila v spise. Následne konanie podľa Dublinského nariadenia pokračovalo v prípade sťažovateľa pod evidenčným číslom MU-DS-30/2017-Ž.

5. Dňa 20.10.2017 bol na žiadosť právnej zástupkyne sťažovateľa vykonaný dopĺňujúci pohovor so sťažovateľom, počas ktorého neuviedol žiadne objektívne dôvody, pre ktoré jeho právna zástupkyňa žiadala o zmenu tmočníka. Uviedol, že sa nechce vrátiť do Bulharskej republiky, najmä z dôvodu problémov pri styku s civilným obyvateľstvom a podávanému jedlu, ktoré mu nechutilo a bolo v nevyhovujúcom množstve. Ďalej právna zástupkyňa osvetlila dôvody, pre ktoré sa sťažovateľ nechce vrátiť do krajiny pôvodu.

6. Žalovaný na vyššie uvedené vyhlásenia sťažovateľa a jeho právnej zástupkyne vykonal prešetrenie podmienok v bulharských táboroch pre cudzincov. Vychádzal najmä z materiálov a informácií Azylovej informačnej databázy (AIDA), Európskej migračnej siete (EMN), EUROSTAT-u, a pod., v zmysle ktorých v prijímacích podmienkach v Bulharsku došlo k určitému posunu, takmer všetky členské štáty pokračujú v transferoch do Bulharskej republiky. K poskytnutým zárukám od bulharského partnerského úradu uviedol, že v zmysle týchto sťažovateľ bude umiestnený v otvorenom prijímacom zariadení a odpoveď od bulharského partnerského úradu, vzhľadom na to, že bola vyžiadaná vo vzťahu k osobe sťažovateľa, nemožno považovať za všeobecnú.

7. Žalovaný poukázal na to, že bulharská akceptácia z konania o odovzdaní je platná aj v konaní o udelenie azylu, nakoľko podľa § 46b ods. 4 zák. č. 480/2002 Z.z. sa v určovaní zodpovedného štátu príslušného na konanie o udelenie azylu pokračuje v konaní o udelení azylu. Nakoľko v zmysle článku 18 ods. 1 písm. c) Dublinského nariadenia, členský štát zodpovedný za posúdenie žiadosti o udelenie azylu podanej žalobcom je Bulharská republika, žiadosť sťažovateľa o azyl na území Slovenskej republiky bola v súlade s článkom 26 Dublinského nariadenia a podľa § 11 ods. 1 písm. c) zák. č. 480/2002 Z.z. zamietnutá ako neprípustná.

II.

Konanie na Krajskom súde

8. Sťažovateľ podal proti preskúmanému rozhodnutiu na Krajský súd v Bratislave správnu žalobu vo veci azylu podľa Štvrtej hlavy Tretej časti zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S.s.p.“) s nasledujúcimi žalobnými bodmi (§ 182 ods. 1 písm. e/ S.s.p.):

- žalovaný nedostatočným spôsobom zistil skutkový stav veci vo vzťahu k možnému zaobchádzaniu so sťažovateľom v rozpore s čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a svoje rozhodnutie nedostatočným spôsobom odôvodnil;
- žalovaný nesprávne právne posúdil čl. 3 ods. 2 a čl. 17 ods. 1 Dublinského nariadenia.

9. Krajský súd v Bratislave v konaní podľa ust. § 207 a nasl. S.s.p. pri neformálnom posudzovaní žaloby (§ 206 ods. 3 S.s.p.) zistil, že sťažovateľovi nebolo možné vyhovieť z nasledujúcich dôvodov:

- žalovaný vyhládaval a do spisu založil relevantné informácie z rôznych zdrojov, obsahovo sa viažuce na

dôvody žiadosti o azyl, na ktoré sťažovateľ poukazoval. Z ich obsahu získal dostatok informácií, potrebných ku kvalifikovanému posúdeniu žiadosti o azyl.

- po preverení daktyloskopických odtlačkov prstov sťažovateľa bolo zistené, že tento v minulosti požiadalo medzinárodnú ochranu na území Bulharskej republiky, pričom dňa 05.09.2017 tento členský štát akceptoval prijatie sťažovateľa späť podľa čl. 18 ods. 1 písm. b) Dublinského nariadenia;
- žalovaný správne dospel k záveru, že Bulharská republika je plnohodnotným partnerom, jedná sa o členský štát Európskej Únie, ktorého príslušný štátny orgán potvrdil svoju zodpovednosť, a taktiež vyslovil súhlas s odovzdaním sťažovateľa na jeho územie, je považované za bezpečnú krajinu pre štátnych príslušníkov tretích krajín.
- sťažovateľ nespĺňa podľa ustanovenia § 39 ods. 1 zák. č. 480/2002 Z.z. ani jednu z uvedených podmienok, pre ktorú by bolo možné považovať ho za zraniteľnú osobu;
- Bulharská republika potvrdila, že po transfere bude sťažovateľovi poskytnuté adekvátne ubytovanie, dostupnosť zdravotnej starostlivosti a v jeho prípade bude postupovať v zmysle európskej a národnej legislatívy;
- k žalobnému bodu, týkajúcemu sa neaplikovanému čl. 3 ods. 2 Dublinského nariadenia uviedol, že Bulharská republika sa prihlásila k zodpovednosti za posúdenie sťažovateľovej žiadosti o udelenie azylu, nie je dôvod domnievať sa, že v Bulharskej republike by sťažovateľovi hrozilo zaobchádzanie v zmysle čl. 4 Charty základných práv Európskej únie;
- Bulharská republika potvrdila svoju zodpovednosť za posúdenie sťažovateľovej žiadosti o udelenie azylu a vyslovila súhlas s jeho prevzatím na svoje územie, preto nebolo ani povinnosťou žalovaného odôvodňovať, prečo sa rozhodol neprevziať zodpovednosť za posúdenie aktuálnej žiadosti sťažovateľa o azyl.

III.

Konanie na kasačnom súde

A)

10. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť z dôvodu uvedeného v

- § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t.j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a
- § 440 ods. 1 písm. f) S.s.p., t.j. krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že

- krajský súd predčasne a unáhle prejednal prípad už v uznesení o nepriznaní odkladného účinku podanej správnej žalobe sp. zn. 7SaZ/7/2017 zo dňa 06.12.2017 tým, že v ňom poskytol svoj názor na najkľúčovejšie sťažovateľom namietané skutočnosti a ani jednu nevyhodnotil ako opodstatnenú;
- uznesenie o nepriznaní odkladného účinku podanej správnej žalobe bolo predčasné a vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia;
- krajský súd nesprávne právne posúdil a nedostatočne odôvodnil napadnutý rozsudok vo vzťahu k · námietke nedostatočného zistenia skutkového stavu veci vo vzťahu k možnému zaobchádzaniu so sťažovateľom v rozpore s čl. 3 Dohovoru v Bulharskej republike
- § žalovaný sa dostatočne nezaoberal možnosťou odovzдания sťažovateľa do Bulharskej republiky vo vzťahu k sťažovateľom predneseným námietkam a informáciám a nedostatočným spôsobom preskúmal situáciu v Bulharskej republike;
- § v administratívnom konaní bola sťažovateľom predstretá početná judikatúra súdov členských štátov, ako aj rozhodnutí Výboru OSN pre ľudské práva, ktoré viedli k pozastaveniu transferov žiadateľov o azyl do Bulharskej republiky a s týmito sa žalovaný riadnym spôsobom nevysporiadal;
- § dokazovanie vykonané zo strany žalovaného bolo selektívne a povrchné;
- § mnohé členské štáty nerealizujú nútené návraty žiadateľov o azyl do Bulharskej republiky vzhľadom na národnú judikatúru súdov založenú na riziku zaobchádzania v rozpore s čl. 3 Dohovoru a čl. 4 Charty základných práv EÚ;

§ v Bulharskej republike sú nevyhovujúce prijímacie podmienky s poukazom na správy, ktoré uvádzajú, že žiadateľom o azyl vráteným podľa Dublinského nariadenia nie sú poskytnuté prijímacie podmienky vo forme zabezpečenia ubytovania a stravovania a správy, ktoré poukazujú na skutočnosť, že v roku 2015 v rozpore so zákonom a právnou úpravou EÚ bolo zrušené poskytovanie mesačných finančných príspevkov pre žiadateľov o azyl, čo ich vystavilo ešte väčšiemu riziku biedy a spustnutia;

§ podľa článku nemeckého Pro Asyl zo dňa 11.10.2017 (príloha č. 6 podanej správnej žaloby), európska komisia nie je spokojná so slabým úsilím bulharskej vlády pri zosúladzovaní dezolátneho stavu ich azylového systému s minimálnymi štandardami EÚ, azylový systém je naďalej slabý a je nevyhnutné spraviť v danej veci veľký pokrok zo strany vlády;

§ odpoveď bulharského partnerského úradu vo vzťahu k individuálnym zárukám bola všeobecná a neponúkala dostatočnú informáciu o tom, čo bude v prípade sťažovateľa po jeho návrate do Bulharskej republiky nasledovať;

§ sťažovateľ poukázal na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v prípade M.S.S. proti Belgicku a Grécku (Ge) zo dňa 21. januára 2011 a rozsudok v prípade Tarakhel v Švajčiarsku zo 4. novembra 2014;

· námietke o nesprávnom právnom posúdení čl. 3 ods. 2 a čl. 17 ods. 1 Dublinského nariadenia žalovaným

§ pre uplatnenie čl. 3 ods. 2 Dublinského nariadenia sa nevyžaduje dôkaz nad všetku pochybnosť, ale postačuje aj samotná domnienka na základe existencie závažných dôvodov (rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 5 Azs 195/2016 zo dňa 12. septembra 2016);

§ žalovaný nesprávne právne posúdil čl. 3 ods. 2 Dublinského nariadenia, ktorý mu pre prípad systémových zlyhaní členských štátov určuje povinný postup, t.j. prechod zodpovednosti na členský štát vykonávajúci určovanie zodpovedného štátu z dôvodu nemožnosti odovzdania žiadateľa do iného zodpovedného členského štátu, preto nie je aplikácia čl. 3 ods. 2 otázkou voľnej úvahy;

§ k aplikácii čl. 17 ods. 1 Dublinského nariadenia, sťažovateľ s poukazom na nález Ústavného súdu SR č. III. ÚS 110/2011-39 z 31.05.2011 uviedol, že žalovaný pochybil ak neuplatnil štandardy ochrany práv vyplývajúce z čl. 3 Dohovoru za situácie, kedy sú známe početné správy z oficiálnych zdrojov o nepriaznivom stave bulharského azylového systému a sťažovateľ vzniesol v administratívnom konaní požiadavku, aby bol v jeho prípade tento článok aplikovaný;

- v nadväznosti na stručné odôvodnenie, považuje napadnutý rozsudok za nedostatočne odôvodnený, nakoľko sa nezaobera väčšinou podrobne namietaných skutočností;

- krajský súd sa nezaoberal ani jedným dôkazom, predloženým sťažovateľom (prílohy č. 6 až 14 podanej správnej žaloby);

- vzhľadom na postup krajského súdu je zrejmé, že v konaní pred krajským súdom nebola dodržaná zásada rovnosti účastníkov konania;

12. Záverom sťažovateľ navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

B)

13. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti sťažovateľa nevyjadril.

III.

Právny názor kasačného súdu

14. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ v lehote včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.) s prihliadnutím na neformálnosť posudzovania kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 v spojení s § 206 ods. 3 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné zamietnuť (§ 461 S.s.p.).

15. Rozhodol v lehote vymedzenej v ustanovení § 458 ods. 1 S.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 455

S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22. mája 2018 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

Podľa § 11 ods. 1 písm. c) zák. č. 480/2002 Z.z. ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako neprípustnú, ak je na konanie o udelenie azylu príslušný iný štát.

Podľa § 11 ods. 3 zák. č. 480/2002 Z.z. ministerstvo bezodkladne informuje žiadateľa o tom, že zisťuje, či je iný štát príslušný na konanie o udelenie azylu; počas zisťovania neplynie lehota na rozhodnutie. Ministerstvo vo výroku rozhodnutia podľa odseku 1 písm. c) uvedie aj štát, ktorý je príslušný na konanie o udelenie azylu.

16. Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zák. č. 480/2002 Z.z. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zák. č. 480/2002 Z.z., t. j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

17. V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

18. Zamietnutie žiadosti ako neprípustnej podľa § 11 ods. 1 písm. c) zák. č. 480/2002 Z.z. je rozhodnutím neposudzujúcim dôvodnosť žiadosti o medzinárodnú ochranu z jej vecného hľadiska, ale rozhodnutím o určení, či podľa Dublinského nariadenia je na konanie o udelenie azylu príslušný iný členský štát Európskej únie. Takémuto rozhodnutiu predchádza tzv. dublinské konanie, ktorého úlohou je zistiť, ktorý členský štát je príslušný na posúdenie žiadosti o azyl.

19. Z obsahu administratívneho spisu (č.l. 41, resp. 22, MU-DS-30/2017-Ž) vyplynulo, že sťažovateľ požiadal o azyl v Bulharskej republike dňa 31.08.2016. Dňa 23.08.2017 začalo Dublinské stredisko Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky konanie o odovzdaní sťažovateľa do iného členského štátu podľa § 46a ods. 1 zák. č. 480/2002 Z.z. V rámci konania o odovzdaní bola podľa čl. 18 ods. 1 písm. b) Dublinského nariadenia bulharskému partnerskému úradu dňa 24.08.2017 odoslaná žiadosť o prijatie späť sťažovateľa.

20. Dňa 05.09.2017 Bulharská republika písomne akceptovala žiadosť o prijatie späť sťažovateľa podľa článku 18 ods. 1 písm. c) Dublinského nariadenia. Dňa 06.09.2017 dublinské stredisko kontaktovalo partnerský úrad v Bulharskej republike so žiadosťou o poskytnutie doplňujúcich záruk o tom, že sťažovateľ bude ubytovaný v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26.06.2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu a taktiež, že žiadosť o azyl sťažovateľa bude preskúmaná v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a rady 2013/32/EÚ z 26.6.2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany. Bulharský partnerský úrad na uvedenú žiadosť odpovedal dňa 09.10.2017 tak, že sťažovateľ bude ubytovaný v otvorenom recepčnom centre, ktoré spĺňa legálne štandardy. Zároveň uviedol, že žiadatelia sú ubytovaní na základe etnickej príslušnosti. V prípade potreby je žiadateľom poskytovaná zdravotná starostlivosť, pomoc psychológov a sociálnych pracovníkov.

21. Ďalej z administratívneho spisu vyplynulo, že sťažovateľ na území Slovenskej republiky požiadal o udelenie azylu dňa 07.09.2017. Na základe týchto skutočností žalovaný o žiadosti rozhodol preskúmaným rozhodnutím tak, že žiadosť v zmysle § 11 ods. 1 písm. c) zák. č. 480/2002 Z.z. zamietol ako neprípustnú a súčasne rozhodol, že na konanie je príslušná Bulharská republika.

22. Z administratívneho spisu je zjavné, že žalovaný vykonal v konaní dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi - výsluchom sťažovateľa (ktorý sa na žiadosť právnej zástupkyne sťažovateľa zopakoval), lustráciami v informačných systémoch, obsahom písomnej odpovede na dopyt žalovaného od partnerského úradu v Bulharskej republike, obsahom odpovedí na prijímacie podmienky, priebeh azylového konania v Bulharskej republike a ďalších, vypracovaných Odborom dokumentaristiky a zahraničnej spolupráce (č.l. 70 administratívneho spisu), ktoré vyhodnotil z hľadiska zodpovednosti za posúdenie žiadosti sťažovateľa o udelenie azylu v zmysle Dublinského nariadenia.

23. Z preskúmaného rozhodnutia je zrejmé, že dňa 05.09.2017 Bulharská republika vo svojej odpovedi akceptovala žiadosť o vzatie späť sťažovateľa podľa čl. 18 ods. 1 písm. c) Dublinského nariadenia. V konaní pred žalovaným bolo teda bez akýchkoľvek pochybností zistené, že sťažovateľ v minulosti požiadal o udelenie azylu v Bulharskej republike, čo napokon sťažovateľ nespochybňoval, preto žalovaný dôvodne ustálil ako krajinu zodpovednú za posúdenie aktuálnej žiadosti sťažovateľa o azyl Bulharskú republiku.

24. Na základe vyššie uvedeného kasačný súd nepovažoval za dôvodný sťažnostný bod týkajúci sa nedostatočného zistenia skutkového stavu veci (vo vzťahu k možnému zaobchádzaniu so sťažovateľom v Bulharsku) a na to nadväzujúcu výhradu, výtýkajúcu nesprávne právne posúdenie, nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku a porušenie rovnosti účastníkov konania krajským súdom. Žalovaný, ako vyplynulo z administratívneho spisu a napokon aj z preskúmaného rozhodnutia, v súlade s bodom 19 preambuly Dublinského nariadenia posúdil situáciu v členskom štáte, do ktorého mal byť sťažovateľ odovzdaný a v primeranom rozsahu sa zaoberal aj niektorými námietkami sťažovateľa resp. jeho právnej zástupkyne podanými v priebehu administratívneho konania.

Podľa čl. 3 ods. 2 Dublinského nariadenia Keď nie je možné určiť žiaden zodpovedný členský štát na základe kritérií uvedených v tomto nariadení, je za jej posúdenie zodpovedný prvý členský štát, v ktorom bola žiadosť o medzinárodnú ochranu podaná.

Ak nie je možné odovzdanie žiadateľa do členského štátu, ktorý je primárne určený za zodpovedný, pretože sa zo závažných dôvodov možno domnievať, že v konaní o azyle a podmienkach prijímania žiadateľov existujú v danom členskom štáte systémové chyby, na základe ktorých hrozí žiadateľom neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie v zmysle článku 4 Charty základných práv Európskej únie, členský štát uskutočňujúci proces určovania zodpovedného členského štátu pokračuje v posudzovaní kritérií stanovených v kapitole III s cieľom zistiť, či iný členský štát nemôže byť určený ako zodpovedný.

Ak nemožno vykonať odovzdanie podľa tohto odseku do žiadneho členského štátu určeného na základe kritérií stanovených v kapitole III alebo do prvého členského štátu, v ktorom bola podaná žiadosť, stane sa zodpovedným členským štátom členský štát, ktorý uskutočňuje proces určovania zodpovedného členského štátu.

Podľa čl. 17 ods. 1 Dublinského nariadenia odchylné od článku 3 ods. 1 môže každý členský štát rozhodnúť, že posúdi žiadosť o medzinárodnú ochranu, ktorú mu podal štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, dokonca aj keď mu podľa kritérií stanovených v tomto nariadení neprislúcha zodpovednosť za takéto posúdenie.

Členský štát, ktorý sa rozhodne posúdiť žiadosť o medzinárodnú ochranu podľa tohto odseku, sa stane zodpovedným členským štátom a prevezme záväzky súvisiace s takouto zodpovednosťou. V príslušných prípadoch informuje prostredníctvom elektronickej komunikačnej siete "DubliNet" vytvorenej na základe článku 18 nariadenia (ES) č. 1560/2003 členský štát, ktorý bol predtým zodpovedný, členský štát, ktorý uskutočňuje proces určenia zodpovedného členského štátu alebo členský štát, ktorý bol dožiadaný, aby prevzal žiadateľa, alebo ho prijal späť.

Členský štát, ktorý sa v súlade s týmto odsekom stáva zodpovedným, túto skutočnosť bezodkladne

uvedie v systéme Eurodac v súlade s nariadením (EÚ) č. 603/2013 doplnením dátumu, kedy bolo prijaté rozhodnutie posúdiť žiadosť.

25. V súvislosti s vyššie uvedeným kasačný súd nepovažoval za dôvodný ani sťažnostný bod týkajúci sa neuplatnenia čl. 3 ods. 2 a čl. 17 ods. 1 Dublinského nariadenia. Aplikácia postupu podľa čl. 17 ods. 1 Dublinského nariadenia predstavuje oprávnenie členského štátu prevziať zodpovednosť za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, aj keď mu podľa kritérií stanovených v tomto nariadení neprislúcha zodpovednosť za takéto posúdenie. Je pritom na správnej úvahe žalovaného, či považuje za potrebné túto možnosť, ktorú samotné ustanovenia nepodmieňuje žiadnymi konkrétnymi predpokladmi, využiť, preto ak žalovaný takúto možnosť nevyužil, potom, čo dospel k záveru o dôvodnosti určenia Bulharska ako zodpovedného štátu na posúdenie žiadosti žiadateľa v zmysle čl. 18 ods. 1 písm. c/ Dublinského nariadenia, pričom žalobca neuvádzal žiadny konkrétny dôvod hodný osobitného zreteľa pre postup podľa čl. 17 odôvodňujúci zdôraznenie suverenity štátu v podobe prisvojenia si posudzovania žiadosti o medzinárodnú ochranu nepríslušným štátom, nemožno jeho postupu nič vyčítať a nepredstavuje pochybenie, ak túto skutočnosť implicitne vyplývajúcu zo samotného rozhodnutia, *expressis verbis* v ňom neuviedol, čo správne aj keď bez bližšieho zdôvodnenia konštatoval v bode 7. odôvodnenia svojho rozhodnutia aj správny súd.

26. V súvislosti s námietkou týkajúcou sa aplikácie čl. 3 ods. 2 Dublinského nariadenia je nepochybné, že úvaha správneho orgánu týkajúca sa možnosti premiestnenia žiadateľa v zmysle čl. 3 ods. 2 druhá veta Dublinského nariadenia musí byť obsiahnutá v každom rozhodnutí o premiestnenie žiadateľa bez ohľadu na to, do ktorej krajiny má byť žiadateľ premiestnený. Žalovaný bol teda povinný posúdiť a z obsahu jeho rozhodnutia vyplýva že sa touto otázkou zaoberal, či v prípade Bulharska existujú závažné dôvody domnievať sa, že tu v konaní o azyle a podmienkach prijímania žiadateľov existujú systémové chyby, na základe ktorých hrozí žiadateľom neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie v zmysle čl. 4 Charty základných práv Európskej únie.

27. Žalovaný správne vychádzal z premisy, že právo Európskej únie zakazuje aplikáciu nevyvrátiteľnej domnienky, že členský štát, ktorý je na základe čl. 3 ods. 1 nariadenia Dublin III. určený ako zodpovedný, automaticky dodržiava základné práva Európskej únie a preto sa zaoberal skúmaním podmienok v bulharských táboroch pre cudzincov z hľadiska náznakov možného porušovania zákazu neľudského či ponižujúceho zaobchádzania so žiadateľmi o azyl nachádzajúcimi sa v Bulharsku vrátane tých, ktorí boli v zmysle nariadenia Dublin III. vrátení na územie Bulharskej republiky a to aj z hľadiska dodržania individuálneho prístupu, keď posudzoval osobu žiadateľa v závislosti od konkrétnej situácii, pričom zohľadnil, že žiadateľom je slobodný muž, bez rodinných príslušníkov, ktorý nespadá do kategórie zraniteľných osôb.

28. S prihliadnutím na to, že Dublinské stredisko si dňa 06.09.2017 vyžiadalo záruky po návrate ku konkrétnej osobe, nemožno odpoveď bulharského úradu interpretovať len ako všeobecné bez primeranej miery individualizácie zohľadňujúcej dané okolnosti. Žalovaný tiež poukázal na to, že bulharská strana bola informovaná, že na území Slovenskej republiky bola podaná nová žiadosť o udelenie azylu, z čoho možno dôvodne ustáliť, že obava žalobcu, že jeho žiadosť na území Bulharskej republiky nebude posúdená, je v tomto štádiu nepodložená a predčasná, keďže i potom, ako nezotrval na území zodpovedného členského štátu a v tom čase sám vzal svoju žiadosť späť, v zmysle čl. 18 ods. 2 druhá veta nariadenia Dublin III. má právo na posúdenie na území Slovenskej republiky novo podanej žiadosti o azyl zodpovedným členským štátom, pričom podľa informácií obsiahnutých v spise žalovaného (str. 73, ECRE AIDA : Aktualizovaná AIDA správa o Bulharsku, február 2017) „zmeny a doplnenia zákona o azyle a utečencoch prijaté v roku 2015 výslovne stanovili povinné opätovné otvorenie azylového konania vo vzťahu k žiadateľovi, ktorý je vrátený do Bulharska podľa dublinského nariadenia...Prax štátnej agentúry pre utečencov v nadväznosti na túto zmenu nebola doposiaľ stanovená"

29. Z postupu žalovaného ako aj obsahu podkladov k rozhodnutiu ako aj samotného napadnutého rozhodnutia žalovaného nevyplýva, že žalovaný by si nebol vedomý vyskytujúcich sa problémov súvisiacich s materiálnymi podmienkami prijímania a ochrany žiadateľov o azyl v Bulharsku vyplývajúcich tak z podkladov a informácií založených právnou zástupkyňou sťažovateľa do spisu

(ktorých necitovanie a absenciu stanoviska k nim právna zástupkyňa sťažovateľa dôvodne namietal ako nedostatok napadnutého rozhodnutia) ako aj zo správy MU-ODZS-2017/000441-002 obsahujúcej odpovede na ciele otázky ohľadne prijímacích podmienok v zariadeniach pre cudzincov, priebehu azylového konania žiadateľov o azyl, transferov do Bulharska z iných členských štátov a počtu ilegálnych vstupov na územie Bulharska za obdobie 2016 - 2017. Dôvodne však bolo zohľadnené, že napriek vyjadreniu bulharského ombudsmana, ktorý podmienky zaistenia v zariadeniach pred odvozom z Bulharska označil za neuspokojivé (vo všeobecnosti však považované za prijateľné podľa noriem EU) a napriek niektorým rekonštrukčným prácam sú budovy opotrebované a v zlom stave a nie sú dostatočne vybavené pre potreby detí, sú zdravotné služby k dispozícii nepretržite a sú poskytované lekármi a tiež, že v oblasti prijímacích podmienok v bulharských zariadeniach došlo k určitému posunu vďaka podpore prostredníctvom Európskeho podporného úradu pre azyl (EASO) a Európskej komisie a dňa 10. júla 2017 Európska komisia rozhodla, že Bulharsku poskytne ďalšiu finančnú pomoc na zvládnutie situácie s migrantmi.

30. Ďalej z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, že „Azylová informačná databáza (AIDA) publikovala vo februári 2017 spoločnú správu ECRE AIDA pre Bulharsko" a následne bola spracovaná Bulharským helsinským výborom (BHC) a editovaná Európskou radou pre utečencov a exulantov (ECRE). Správa poskytuje informácie k azylovej procedúre a k prijímacím podmienkam a uvádza, že navrátilci z iných členských štátov, v zásade nemajú žiadne prekážky v prístupe k azylovému konaniu v Bulharsku po ich návrate. Ďalej najmä uvádza, že „v minulosti, t.j. pred zmenami a doplneniami zákona o azyloch a utečencoch (LAR) z roku 2015 nebolo zabezpečené opätovné otvorenie azylového konania pre navrátilcov podľa Dublinu III, ako aj právo žiadateľa o azyl požiadať o preskúmanie jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu alebo o dokončenie posudzovania ochrany... Reforma LAR v roku 2015 výslovne stanovila povinné opätovné otvorenie azylového konania vo vzťahu k žiadateľovi, ktorý je vrátený do Bulharska podľa dublinského nariadenia. Prax Štátnej agentúry pre utečencov (SAR) v nadväznosti na túto konkrétnu zmenu doposiaľ nebola stanovená...".

31. Nie bez významu bola v tejto súvislosti informácia (spracovaná januári 2017 Európskou migračnou sieťou - EMN na základe odpovedí členských štátov EU na ad-hoc otázku Holandského národného kontaktného bodu) týkajúca sa transferov do Bulharska na základe nariadenia Dublin III., podľa ktorej 14 štátov dublinské transfery realizuje, pričom zraniteľné skupiny osôb, vrátane rodín a detí sú z transferov vyňaté alebo sa individuálne prihliada na ich špecifické potreby a záujmy. Podľa odpovede Veľkej Británie v zmysle označeného rozhodnutia (High Court) vo veci H.K. a ďalší 2016] EWHC 857 (Admin) „transfer navrhovateľov do Bulharska podľa dublinského nariadenia nebude predstavovať porušenie článku 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach alebo článku 4 ods. Charty základných práv Európskej únie, ktoré zakazujú neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie. Súd tiež rozhodol, že žiadny z navrhovateľov nepreukázal skutočné riziko, že Bulharsko ich vráti do svojich krajín pôvodu bez riadneho rozhodovania o ich žiadostiach o azyl „

32. I keď sťažovateľ prostredníctvom právnej zástupkyne poukazoval na niektoré rozhodnutia výboru OSN pre ľudské práva vedúce v konkrétnych prípadoch k pozastaveniu transferov žiadateľov o azyl do Bulharska a viaceré rozhodnutia iných súdov najmä nemeckých a belgických, ktoré v individuálnych prípadoch najmä v prípadoch žiadateľov z kategórie zraniteľných osôb vyslovili pochybnosti o materiálnych podmienkach žiadateľov o azyl v Bulharsku a zárukách ich procesných práv, nemožno tiež neprihliadnuť na skutočnosť, že na úrovni Európskej únie a to ani zo strany Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Súdneho dvora Európskej únie, nebolo vydané žiadne záväzné rozhodnutie alebo odporúčanie pre členské krajiny Európskej únie alebo Rady Európy, ktoré by jednoznačne deklarovalo systematické nedostatky v konaní vo veciach medzinárodnej ochrany a prijímania žiadateľov o medzinárodnú ochranu v Bulharsku dosahujúce riziko neľudského či ponižujúceho zaobchádzania v zmysle Listiny základných práv Európskej únie a stanovisko obdobného charakteru požadujúce od členských krajín Európskej únie zdržať sa transferov žiadateľov o medzinárodnú ochranu do Bulharska nevydal ani Úrad vysokého komisára OSN pre utečencov ako najvyšší orgán zodpovedný za dodržiavanie Ženevského dohovoru a Newyorského protokolu, tak ako to jednoznačne urobil v prípade Grécka.

33. Okrem toho, že je nepochybné, že Bulharsko je právoplatným členom Európskej únie, ratifikovalo medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách a je vo všeobecnosti považované inými krajinami Európskej únie za bezpečnú krajinu pôvodu, žalovaný vo svojom rozhodnutí zdôraznil, že Bulharská republika vystupuje ako plnohodnotný partner, ktorého príslušný správny orgán svojou písomnou akceptáciou prevzal svoju zodpovednosť za posúdenie žiadosti o udelenie azylu sťažovateľa a tým vyjadril súhlas s jeho odovzdaním na svoje územie za účelom posúdenia jeho žiadosti o udelenie azylu.

34. Podľa názoru kasačného súdu bolo možné konštatovať, že žalovaný si pre svoje rozhodnutie zabezpečil ohľadne Bulharskej republiky dostatok aktuálnych správ, náležite skúmal, či premiestnenie žiadateľa do členského štátu, určeného podľa Dublinského nariadenia, nie je vylúčené z dôvodu existencie systémových nedostatkov v azylovom konaní a podmienkach prijatia žiadateľov v danom členskom štáte, ktoré by predstavovali riziko neľudského či ponižujúceho zaobchádzania podľa čl. 4 Charty základných práv Európskej únie, svoje zistenia správne právne posúdil a postup a závery, ku ktorým dospel aj vzhľadom na námietky sťažovateľa aj náležite odôvodnil. Kasačný súd pritom vychádzal z vyššie uvedených skutočností, ako aj z obsahu administratívneho spisu, z ktorého vyplynulo primerané dokazovanie zo strany žalovaného k podmienkam v Bulharskej republike ako aj vyžiadanie záruk zo strany tohto členského štátu vo vzťahu k podmienkam, v ktorých sa mal sťažovateľ po jeho odovzdaní nachádzať, pričom Bulharskou republikou poskytnuté záruky považoval za dostatočné a vzťahujúce sa na osobu sťažovateľa.

35. Vzhľadom na to, že proti rozhodnutiu o odkladnom účinku správnej žaloby kasačná sťažnosť nie je podľa ust. § 439 ods. 2 písm. e/ S.s.p. prípustná, na námietku sťažovateľa vytykajúcu správne mu súdu, že rozhodnutie o nepriznaní odkladného účinku podanej správnej žaloby bolo predčasné, vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia a krajský súd ním predčasne prejedlikoval prípad tým, že v ňom poskytol svoj názor na najklúčovejšie sťažovateľom namietané skutočnosti a ani jednu nevyhodnotil ako opodstatnenú, kasačný súd ako samostatný sťažnostný bod kasačnej sťažnosti nemohol prihliadať. Súd tým však nespochybňuje význam inštitútu odkladného účinku správnej žaloby najmä v konaniach o žalobách proti rozhodnutiam spojených s transferom žiadateľov o medzinárodnú ochranu v zmysle ust. § 213 S.s.p., keďže v prípade realizácie napadnutého rozhodnutia pred rozhodnutím v merite veci by mohla žalobcovi hroziť závažná ujma, ak by mal byť odovzdaný do krajiny, ohľadne ktorej existujú závažné dôvody sa domnievať, že v nej existujú systémové chyby, na základe ktorých hrozí žiadateľom neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie v zmysle čl. 4 Charty základných práv Európskej únie. Súd tak pri rozhodovaní o odkladnom účinku súd posudzuje ujmu, ktorá by žalobcovi podľa jeho tvrdenia mohla vzniknúť v porovnaní so záujmom iných osôb alebo verejným záujmom a i keď sa rozhodovanie o odkladnom účinku svojím významom a dopadom blíži k rozhodovaniu vo veci samej, je rozhodovaním samostatným, preto možno súhlasiť s názorom, že rozhodnutie súdu o takomto návrhu musí byť v otázke splnenia resp. nesplnenia predpokladov pre jeho vyhovie presvedčivé a nemalo by poskytovať nedôvodné očakávania o následnom výsledku rozhodnutia vo veci samej.

36. Pokiaľ právna zástupkyňa sťažovateľa vytykala správne mu súdu v tomto smere pochybenia majúce za následok podľa jej tvrdenia už realizáciu vyhostenia sťažovateľa do Bulharska, jej žiadosti o nápravu a satisfakciu zo strany kasačného súdu, v štádiu kasačného konania proti rozsudku správneho súdu zamietajúcemu správnu žalobu (ktorého právoplatnosťou i prípadný odkladný účinok v zmysle § 186 ods. 2 S.s.p. zaniká) bez konkretizácie zákonnej úpravy takéhoto postupu, nebolo možné vyhovieť, najmä ak kasačný súd dospel k záveru o nedôvodnosti kasačnej sťažnosti.

37. Záverom kasačný súd nepovažoval za dôvodný ani sťažnostný bod, v ktorom sťažovateľ namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku krajským súdom, ktorému i keď možno dôvodne vyčítať značnú strohosť a stručnosť v úvahách o posúdení podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, tieto nepresiahli mieru umožňujúcu dospieť k záveru o jeho nepreskúmateľnosti, keďže napriek tejto nedokonalosti bolo z neho možné vystihnúť z akých dôvodov považoval preskúmané rozhodnutie za zákonné. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. IV. ÚS 115/03, z 3. júla 2003 v zmysle ktorého: "Všeobecný súd nemusí

dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces."

V.

38. Z uvedených dôvodov dospel kasačný súd k záveru, že krajský súd neporušil zákon, keď správnu žalobu zamietol, kasačná sťažnosť teda nie je dôvodná a preto ju v súlade s ust. § 461 S.s.p zamietol.

39. O trovách konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 S.s.p. v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že sťažovateľovi, ktorý bol v konaní neúspešný nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok n i e j e prípustný.